

ПЕРЕДМОВА

Пропонований посібник написано відповідно до чинної програми з математики для 5 класу.

У ньому подано тексти 31-ї практичної письмової роботи (ПР), що мають прикладну спрямованість у засвоєнні теоретичного матеріалу. Кожна з них (крім задачі ПР–31 — задачі на кмітливість) містить два варіанти. Перший варіант можна розв'язати з учнями колективно, а другий — доручити їм розв'язати самостійно (в класі або вдома).

Може бути і так: весь клас розв'язує завдання у 2-х варіантах і два учні на відкидній дошці зі зворотного боку розв'язують ті самі завдання, а потім відбувається звіряння. У такому разі з'ясовуються причини появи помилок і шляхи для їх усунення.

Кожна робота може виконувати як навчальну, так і контролюючу функцію. Її доцільно проводити і напівсамостійно. У процесі виконання такої роботи можливі елементи коментування. Варто окремі записи робити на дошці.

Ці завдання вчитель на свій розсуд може використовувати на різних етапах уроку, серед яких:

а) перевірка домашнього завдання (якщо в домашній роботі розв'язувалися завдання з підручника, подібні до завдань у посібнику);

б) мотивація навчальної діяльності;

в) формування навичок і вмінь;

г) систематизація й узагальнення матеріалу;

г) самостійна робота (перевірка знань і практичних умінь, необхідних у житті);

д) домашнє завдання.

Окремі завдання самостійної роботи практичного характеру можна давати для домашнього завдання.

Для виконання практичних робіт необхідно на кожній парті мати даний посібник.

ПР-1. НАТУРАЛЬНІ ЧИСЛА

Варіант 1

Варіант 2

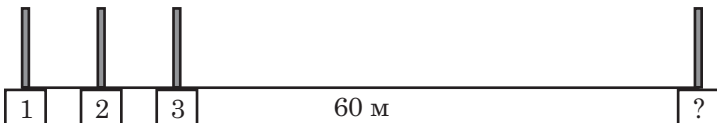
1. Перший квиток з номером 102456 кондуктор тролейбуса продав на початку зміни, а останній з номером 102623 | 102713 у кінці зміни. Скільки квитків продав кондуктор тролейбуса за зміну?

2. З одного боку вулиці, де будинки мають парні номери, є 39 будинків. Який номер має 12-й | 9-й від початку вулиці будинок; 7-й | 8-й від кінця вулиці будинок?

3. На ділянці завдовжки 60 м через кожних 3 м | 4 м потрібно поставити стовпи для огорожі. Скільки треба заготовити стовпів?

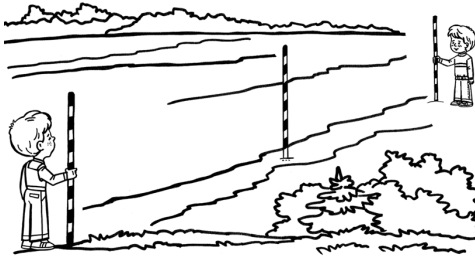
ПР–2. ПРОМІНЬ, ВІДРІЗОК, ПРЯМА

Варіант 1

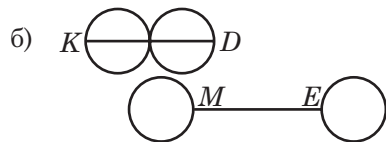
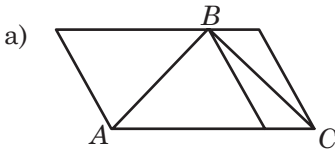
Варіант 2

1. Накресли відрізок MK завдовжки
 12 см | 14 см
 Познач на цьому відрізку точки на відстані
 3 см | 4 см
 одна від одної. Скільки їх може бути найбільше?

2. Яка з трьох точок A , B і C прямої лежить між двома іншими, якщо
 $AB = 24$ дм, $AC = 25$ м, | $AC = 13$ м 7 дм, $AB = 16$ м,
 $BC = 22$ м 6 дм? | $BC = 23$ дм?
 Познач ці точки на рисунку.

3. Накресли пряму і відрізок на ній. Якої довжини може бути накреслений відрізок?
4. Накресли два промені AB і CD так, щоб вони мали спільний:
 а) відрізок; | б) промінь.
5. Порівняй відрізки AB і BC , DK і ME на око. Потім виміряй їхні довжини і запиши в зошит.

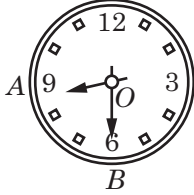

ПР-3. ШКАЛА

Варіант 1

1. Як довго учень перебуває у школі?

Учень вийшов з квартири:

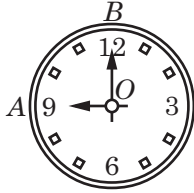
Визнач величину кута

$\angle AOB$

і тривалість перебування учня у школі.

2. Як довго спав учень?

Учень ліг спати:

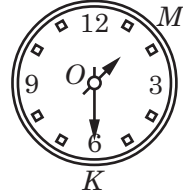
Визнач величину кута

$\angle AOB$

та тривалість сну.

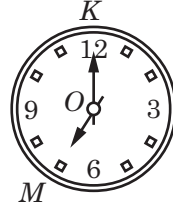
Варіант 2

Учень повернувся додому:

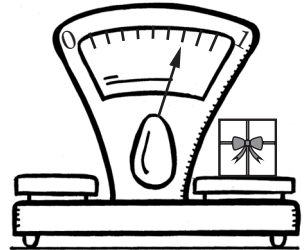
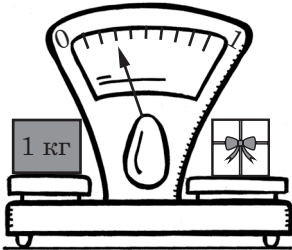
$\angle MOK$

Учень встав:

$\angle MOK$

3. Визнач масу товару, користуючись терезами.

ПР–4. КООРДИНАТНИЙ ПРОМІНЬ

Варіант 1

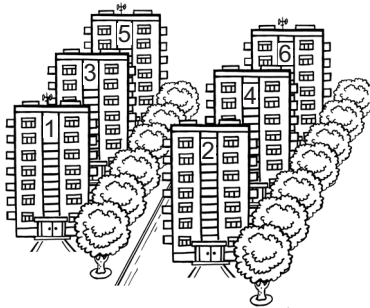
Варіант 2

1. На координатному промені одиничний відрізок дорівнює 15 мм. | 20 мм.
Познач на цьому промені точки $A(2)$, $B(5)$. | $C(3)$, $D(4)$.
Знайди відстань між цими точками.

2. На рисунку зображено кілометровий стовп, що стоїть на трасі Київ–Полтава. Яка відстань між цими містами?

3. Володя, Оля, Роман і Галя живуть на одній вулиці. Володя мешкає в будинку № 17, Оля — в будинку № 54, Роман — в будинку № 72, Галя — в будинку № 75.
Який за порядком зліва будинок № 17; будинок № 75? Який за порядком справа будинок № 54; будинок № 72? Скільки будинків між будинками № 17 і № 75? Скільки будинків між будинками № 54 і № 72? Побіля скількох будинків треба пройти Володі, аби прийти до Галі? Побіля скількох будинків треба пройти Олі, аби прийти до Романа?

ЗМІСТ

Передмова.....	3
ПР–1. Натуральні числа.....	4
ПР–2. Промінь, відрізок, пряма.....	5
ПР–3. Шкала.....	6
ПР–4. Координатний промінь.....	7
ПР–5. Порівняння натуральних чисел.....	8
ПР–6. Додавання натуральних чисел.....	9
ПР–7. Віднімання натуральних чисел.....	10
ПР–8. Вирази. Формули. Рівняння.....	11
ПР–9. Кут.....	12
ПР–10. Прямокутник, квадрат та їхні периметри.....	13
ПР–11. Трикутник, його периметр. Види трикутників.....	14
ПР–12. Прямокутник. Трикутник.....	15
ПР–13. Множення і ділення.....	16
ПР–14. Рівність фігур. Площа прямокутника та площа квадрата.....	17
ПР–15. Об'єм прямокутного паралелепіпеда та об'єм куба.....	18
ПР–16. Комбінаторні задачі.....	19
ПР–17. Правильні і неправильні дроби.....	20
ПР–18. Порівняння звичайних дробів.....	21
ПР–19. Додавання і віднімання звичайних дробів.....	22
ПР–20. Десятковий дріб.....	23
ПР–21. Порівняння й округлення десяткових дробів.....	24
ПР–22. Додавання і віднімання десяткових дробів.....	25
ПР–23. Множення десяткових дробів.....	26
ПР–24. Множення десяткових дробів.....	27
ПР–25. Ділення десяткових дробів.....	28
ПР–26. Знаходження відсотків від даного числа.....	29
ПР–27. Знаходження числа за відсотком.....	30
ПР–28. Середнє арифметичне.....	31
ПР–29. Середнє арифметичне.....	32
ПР–30. Задачі на всі дії з натуральними і дробовими числами.....	33
ПР–31. Розв'язування задач на кмітливість.....	34